

De minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Mevrouw H. Bruins Slot
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
17 mei 2023
Kenmerk
TPW/U202300345
Telefoon
070 373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Archivering van tekstberichten

Geachte mevrouw Bruins Slot,

In het hoogambtelijk overleg over de Wet open overheid van 30 januari jongstleden zijn wij gevraagd om aan te sluiten bij het rijksbeleid ter zake archivering van tekstberichten (chatberichten). In uw brief van 6 april 2023 aan de Tweede Kamer heeft u inmiddels aangegeven de archivering van chatberichten volgens de sleutelfunctiemethodiek (Capstone-methodiek) op een uniforme wijze binnen de rijksoverheid wil gaan invoeren. Naar aanleiding daarvan informeren wij u over onze reactie.

Wij onderschrijven dat het archiveren van chatberichten een wettelijke opgave is die een passende oplossing vereist. Voor de uitvoering van de voorgestelde sleutelfunctiemethodiek moet voldaan worden aan de drie randvoorwaarden: haalbare scoping, een technische oplossing en draagvlak voor de uitvoering bij bestuurders en ambtelijke top.

Scoping

Volgens Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed vraagt de Archiefwet erom dat alle chatberichten over 'bestuurlijke aangelegenheden' worden gearchiveerd. In scope is dit veel ruimer dan "bestuurlijke besluitvorming" uit de afgekeurde rijksbrede instructie, die wij ook aanbevelen aan gemeenten. De uitvoering en opslag van de chatberichten wordt door deze verruiming kostbaarder, terwijl de inhoudelijke waarde van het archief daardoor niet per se toeneemt. Tevens betekent deze verruiming dat bewaring van tekstberichten bij zaken vanwege het volume niet goed uitvoerbaar is. Om de kosten te beheersen, dient bij de invoering van de sleutelfunctiemethodiek te worden gekomen tot een beperkt aantal sleutelfuncties.

Techniek

Voor de implementatie is een technische oplossing een vereiste. Momenteel zijn er in Nederland geen archiveringstechnieken beschikbaar om vanzelf en op de achtergrond tekstberichten van berichtenservices als WhatsApp en sms te archiveren vanuit een smartphone. Wij volgen de proeftuin die door uw ministerie is ingericht met interesse. Wij worden graag op de hoogte gehouden van de door u geplande pilot die in het derde kwartaal van 2023 van start gaat. Indien een technische oplossing wordt gevonden vragen wij u deze overheidsbreed beschikbaar te stellen.

Draagvlak

Voor de succesvolle uitvoering moet er draagvlak zijn bij bestuurders en de ambtelijke top voor het toepassen van de sleutelfunctiemethodiek bij het archiveren van chatberichten. Veel bestuurders en ambtenaren ervaren de plicht tot archiveren van tekstberichten met een vaak informeel, persoonlijk en vertrouwelijk karakter, als gevoelig. Het is daarom belangrijk om de bewustwording te stimuleren en in de toepassing van de archivering te borgen dat privé-conversaties ook privé blijven, door voldoende tijd te bieden om deze te verwijderen.

Conclusie

Omdat er op dit moment nog niet aan de technische randvoorwaarde voldaan is, zien wij invoering van de sleutelfunctiemethodiek op de korte termijn niet als uitvoerbaar. Mocht door u een oplossing voor de archivering gevonden worden die ook bruikbaar is op lokaal niveau, dan willen wij de invoering voorstellen aan onze leden. Wij zijn bereid om met u mee te denken aan het opstellen van een modelselectielijst voor bewaring van chatberichten. Daarbij brengen wij onze ervaring met het ontwerpen van de selectielijst e-mailbewaring in.

Vragen

Bij vragen over deze reactie kunt u contact opnemen met onze medewerker de heer J. Jawad (telefoon 06-13632929).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur